

ZNAMO LI

da otok Krk prednjači u Hrvatskoj u zbrinjavanju otpada i smanjivanju smeća?

Zahvaljujući programu EKO-otok Krk te Ponikvama koje ga realiziraju i STANOVNICIMA otoka uspijeva se do sada odvojiti oko 30% korisnog otpada spremnog za recikliranje ili drugu uporabu, i za toliko smanjiti balast smeća, beskorisnog i vrlo štetnog za zdravlje, za okoliš, za kvalitetu života... (Hrvatska to planira postići na državnoj razini tek za 15-ak godina!)

ZNAMO LI

da bismo uz malo dobre volje i malo više pažnje taj postotak mogli za kratko vrijeme dignuti na 60-ak posto i time se uvrstiti među vrlo uspješne i - pod tim vidom - najčišće regije u Europi?

ZNAMO LI

da, ako mi sami ne vodimo računa o odvajanju otpada i čistoći svoga mjesta i obale, nema šanse da ni drugi koji povremeno dolaze k nama, ni oni koji dolaze ljeti kao gosti, vode o tome računa, makar se kod kuće sasvim drukčije ponašaju? A oni koji budu vodili računa jer su doista kulturni (takvi su međutim rijedi) ponijet će sa sobom sliku prljavog otoka i nekulturnog naroda.

ZNAMO LI

da kao što u tom smislu sebe moramo sve više "stavljati u red", isto tako to moramo beskompromisno tražiti od onih koji k nama dolaze? Nije naše da se stidimo prigovoriti im, nego je njihovo da se stide što ih na to treba upozoravati.

ZNAMO LI

da ima raznih "tipova" koji **žele** da ovakav, ne samo ne-štetan, nego i koristan način zbrinjavanja otpada ne bi uspio, da bi nam onda mogli uvaliti svoja "rješenja", štetna i mnogo skuplja, koja bi njihove džepove punila našim novcem?

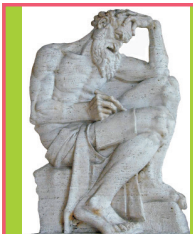
ZNAMO LI

da pitanje održavanja urednosti i čistoće naših mjesta - u ovom slučaju mislim na odgovorno ponašanje u skladu s pravilima projekta EKO-otok Krk - nije pitanje nekakve mode ili nečije samovolje, nego je to elementarno pitanje savjesti koja nas pred Bogom pita koliko smo tu štete učinili sebi, drugima, našoj djeci, unucima, budućim generacijama...? I Božjoj (ne našoj) prirodi?

SAVJEST i ODGOVORNOST - osobna i zajednička - je jedino mjerilo za ispravno ponašanje na ovom području. Budimo Bogu zahvalni što već nekoliko godina imamo te mogućnosti koje se sve bolje uhodavaju. I tražimo, zahtjevajmo odgovornost od sebe i od drugih (uključivši "Ponikve")!

Izdaje: ŽUPNI URED RISIKA, 51516 Vrbnik; e-mail: nikola.radic@ri.t-com.hr

SVETO IME

župni bilten - RISIKA

XIV NEDJ. KROZ GOD. - 4.VII.2010.

Broj: 17(161)

Evo, šaljem vas...

Današnje evanđelje
Lk 10, 1-12; 17-20

U koju god kuću uđete, recite najprije:
MIR KUĆI OVOJ!
Bude li tko ondje prijatelj mira, počinit će na njemu
mir vaš.

BEZ KESE I TORBE... ALI...

Ne nosite sa sobom ni kese, ni torbe, ni obuće...
(Lk 10, 1-11)

Nije lako krenuti u izvršavanje nekog zadatka potpuno neopremljen. To se, štoviše, razumnim ljudima niti ne događa osim u izuzetno rijetkim i emergentnim situacijama. Zahtjev je dakle, rekli bismo, "van pameti". Opet jedan tipični evanđeoski zahtjev koji je toliko jasan koliko i nesmjestiv pod bilo koju matricu normalnog ljudskog ponašanja u okvirima naših ljudskih, vremenitih potreba. Osjećamo se, kao i uvijek kad nam je Evanđelje u rukama, pred upitnikom: što je zapravo Gospodin htio reći, ne samo svojim apostolima u povijesnom kontekstu Evanđelja, nego svima i uvijek... , danas meni? Evanđeoski je govor često govor simbola. Reducirati ga na materijalnu dimenziju njegovih izraza često nas ne vodi daleko, koji put nikamo. Moramo se potruditi da prodremo dublje u evanđeosku poruku koja je sve-vremena.

Ovdje se zacijelo radi o "opremi" propovjednika-putnika, o nekakvim sredstvima, instrumentariju. Spontano se pitamo zašto im Gospodin to odriče; ako im je na smetnju, pitamo se kako i zašto, jer na prvi pogled tako ne izgleda.

Svaki ljudski posao zahtjeva stanovitu opremljenost kao pretpostavku za svoje izvršavanje. "Bez alata nema zanata" kaže narod misleći baš tu istinu. Ne preostaje nam drugo, nego se ozbiljnije pozabaviti tom ljudskom datošću ne bismo li bolje uvidjeli njezin domet, dimenzije, utjecaje na životna zbivanja i sl.

Oprema može biti elementarna, bez koje nema ni smisla išta započimati, može biti i bogatija, suvremenija, efikasnija... Tada je i jamstvo boljeg uspjeha. Uspjeh nekog posla je uostalom uvijek više ili manje u uzročnoj vezi s opremom kojom se je čovjek radeći služio. To je naša ljudska zbilja. Normalno je i logično da se svaki radnik pouzdaje u svoju opremu jer kroz nju dijelom (nekada vrlo velikim dijelom) procjenjuje uspješnost svoga posla. Što li bi se dogodilo kada bi netko krenuo u posao s potpuno neodgovarajućom opremom, npr. kada bi netko pilom išao saditi krumpir? Ludo. To se ne događa, no postoji i ta "luda mogućnost". Suvremena tehnologija raspolaže vrlo sofisticiranim opremama za izvršavanje raznih posala, što nerijetko rezultira našim komentarom da i nije potrebno puno znati niti se puno angažirati u određenom poslu. Zahvaljujući dobroj opremi obavljaju se stanoviti poslovi, tako rekuć, sami od sebe. Nije zato čudo da se sve više imamo priliku diviti dobroj opremi negoli dobrom majstoru. Tako dobra oprema malo po malo postaje poželjnija od dobrog majstora. Zavisno od vrste radinosti, oprema s kojom se kreće u posao nije i ne mora biti samo materijalne naravi. I znanje, i određene vještine, naučeni postupci... također su "oprema" s kojom se kreće u posao.

Što li je sve obuhvaćeno ovom "kesom", "torbom", "obućom"?

Pokušajmo te izraze prenijeti u naše vrijeme. To je više-manje uvijek potrebno, želimo li se naći unutra, u Evanđelju. Kesa je sigurno novac. Torba, koja je putniku uglavnom služila za hranu, mogla bi danas biti cjelovita

materijalna sigurnost. Obuća su nam danas automobili, prevozna sredstva, u širem smislu sva sredstva komunikacije.

No gdje bi ipak mogla ležati poanta cijelog tog Isusova zahtjeva kad znamo da to – u fizičkom smislu – nije mogao tražiti uvijek od svojih učenika, čak ako je i tražio tako u ovom konkretnom slučaju?

Čini se da je trebamo tražiti u odnosu između sredstava, "opreme" i cilja. Pogledamo li kako to u životu biva, uvidjet ćemo da se tu sasvim neopazice može uspostaviti odnos koji se očito ne uklapa u evanđeoske kriterije. Vraćajući se gornjem razmišljanju o tome kako se čovjek odnosi prema opremi s kojom radi, kakvu joj važnost pridaje i sl., zapazit ćemo u kojoj mu je mjeri moguće (i normalno) oslanjati se na opremu kojom se služi i dosljedno tome, koliko od uspjeha (ili neuspjeha) baš njoj pripisuje. Ne može se baš reći da je čovjek – radnik vis-a-vis svoje opreme osobito slobodan!

Kad se, međutim, radi o evanđeoskim vrednotama, stvari sigurno stoje drukčije. I dok u običnom životu takav odnos možemo prihvatiti kao normalan, kad se radi o Evanđelju, on postaje vrlo opasan.

Jako sam sklon mišljenju da je Isus upravo tu opasnost htio predusresti kada je pred očima imao svoje propovjednike i kada mu je jako bilo stalo do toga da njihovo propovijedanje bude uspješno po njegovim kriterijima uspješnosti. Nepotrebni, neumjesni i štetni transferi se često događaju na planu ljudskog života i rada. Još je tragičnije kada ti "prijenosi" pogađaju duhovno područje. Moguće je naime – tko to ne zna, ako pozna ljude – da oni mnogo lakše i brže prihvate propovjednika kada je "opremljen" onime što se njima sviđa. Tko se tu dade prevariti, sasvim će neopazice uspjeh svoga propovijedanja očekivati od svoje dobre opreme iza koje će se još i efikasno skrivati i time si prištedjeti "golo" izlaganje probijajući put Riječi koja dolazi sama i nakon njega. Utrošit će mnogo truda i energije pridajući važnost opremi i pokušavajući "njoj" povjeriti ulogu posrednika Riječi.

Čitajući ovako Evanđelje nameće nam se zaključak: Ne oprema, nego propovjednik; ne smije doći do prijenosa težišta u navedenom smislu; propovjednik je sam svoja jedina prava oprema.

Još jasnije nam cijela ova problematika izbija pred oči kad zahtjev Isusov koji smo pokušali analizirati sučelimo s njegovim sljedećim zahtjevom: "U koju god kuću uđete, najprije recite: Mir ovoj kući." To je prvi ("najprije"), a čini se i jedini kriterij i legitimacija Isusova propovjednika. On mora unijeti mir. Ako se i ovdje želimo poslužiti izrazom oprema, onda je mir njegova legitimna i neizostavna oprema. Bez mira se on ne smije pojaviti ni u jednoj kući. Ako je propovjednik kongruentna ličnost, što se očito u Evanđelju pretpostavlja, onda je kod njega "reći" i "učiniti" isto; što kaže, to i daje. I "bude li ondje prijatelj mira", mir će se dogoditi. Oprema (o kojoj je ranije bila riječ) ne znam kako bogata i vrsna bila, ne može unositi mir. Može, nažalost, smetati. Isus to ne gubi iz vida. I zato je treba staviti u sasvim drugi plan. Ovo onda nije samo strategija, ovo je vjerničko vrednovanje, evanđeoski stav.

Bez kese, bez torbe, bez obuće... bez ovih ili onih vještina, bez mnoštva stvari koje se meni ili ljudima dopadaju... - može!

Bez mira – ne može!